

STADGAR

för lärjungarnas självstyrelse vid
Högre allm. läroverket för gossar å
Norrmalm (Norra latin).

Dessa stadgar, som äro antagna av läroverkets rektor och lärarkollegium, avse att i överensstämmelse med 1933 års läroverksstadga § 51, mom. 4, angiva de former, under vilka lärjungarna skola medverka vid upprätthållandet av läroverkets ordning genom en under ansvarskänsla utövad självstyrelse.

Ändring av dessa stadgar kan ske genom överensstämmande beslut av kollegiet och den enligt § 8 verksamma Ordningsnämnden.

Självstyrelsens uppgift är att fostra skolans lärjungar till goda medborgare och hos dem skapa självtyllit, gott kamratskap och ett uppträdande, värdigt elever vid läroverket.

Grundtanken är, att ordningen såväl inom läroverket som på skolgården skall upprätthållas och övervakas av valda förtroendemän för lärjungarna, vilkas uppgifter så fördelas, att ordningsmännen svara för ordningen i klassrummen, medan särskilda ordningsvakter utses för tjänstgöring i korridorer och trappor, vid porten och på skolgården. För verkställandet av självstyrelsens uppgift fungerar den på allmänt förtroende valda Ordningsnämnden. De för läroverket gällande ordningsreglerna skola tillämpas med en del tillägg, som godkänts av Rektor, under vilken nämnden och dess styrelse sortera.

—0—

Klassordningsmannen och hans uppgifter.

§ 1. Vid början av höstterminen utser varje klassavdelning under klassföreståndarens ledning genom sluten omröstning en ordinarie och en vice ordningsman. **I realskolans lägsta klass utses dock ordningsmannen av klassföreståndaren.**

Är klassen delad i två linjer, som ha avsevärd särsläsning, bör tillses vid valet, att en ordningsman kommer att finnas inom varje linje.

Där så befinnes lämpligt, utses även till erforderligt antal speciella funktionärer inom klassavdelningen med uppgift att handhava vissa uppdrag.

§ 2. Avgående ordningsman kan omväljias.

§ 3. Om ordningsman så missköter sitt uppdrag, att fråga om hans avsättande uppkommer, skall anmälan härom göras till Ordningsnämndens styrelse, vilken, om anmärkningarna äro befogade, skall hemställa till klassföreståndaren om förrättande av nytt val, varvid skall förfaras såsom vid ordinarie val.

§ 4. Om klassföreståndaren har vägande skäl att anse val hava utfallit olämpligt, äger han att påbjuda nytt val.

§ 5. Ordningsmannen är klassens förtroendeman och skall föra klassers talan inför Ordningsnämnden och dess styrelse liksom inför Rektor och lärare.

Därutöver skall ordningsmannen omhänderhava speciella uppgifter enligt av Ordningsnämnden upprättad och av Rektor godkänd instruktion.

§ 6. Om lärjunge stör undervisningen eller på annat sätt uppträder olämpligt och ovärdigt inom eller utom skolan, skall ordningsmannen tillhålla honom detta. Om han ej bättrar sig eller förseelsen är av svårare art, skall ordningsmannen anmäla förhållandet till Ordningsnämnden eller dess styrelse.

Ordningsnämnden och dess sammansättning.

§ 7. För verkställande av självstyrelsens uppgift fungerar den på allmänt förtroende valda Ordningsnämnden, vilken sorterar direkt under Rektor och av honom mottager sina befogenheter.

§ 8. Nämnden består av samtliga läroverkets ordinarie ordningsmän eller, i händelse av laga förfall, av deras ställföreträdare.

§ 9. Vid behov kan nämnden invälja konsultativa medlemmar, i första hand de lärjungar i högsta ringen, som förut tillhört nämnden eller dess styrelse.

§ 10. För varje läsår skall nämnden bland kollegiets lärare utse en förtroendeman med uppgift att utgöra förbindelselänk mellan ~~lärare~~^{Kollegium} och nämnd.

Förtroendeläraren äger att närvara vid samtliga nämndens och dess styrelsens sammanträden såsom rådgivande ledamot och kan vid behov leda förhandlingarna.

Styrelsen och dess sammansättning

Ordning och v. ord. väljas genom öfverstyrelsen. Förstas bland samtliga lärjungar i realskolan 2 högsta klasser och gymnasiet. Valer vilken under Rektors överinseende skall äga rum inom veckor efter höstterminens början. Senast 5 dagar hvar för sig kallar förtroendeläraren ordningsmännen till sammantåg, varvid väljes en för hans ordförvaldskap 3 styrelseledamöter. I god tid före ordförvaldet upptäcker den enda styrelsen förvald över lämpliga ordningskandidater. Röstberättigad elev är ordningsman för fem eller kandidat vilkens namn skall offentliggen meddelas minst två dagar före valet.

höra styrelsen. **Under förutsättning, att vald vid valet är varit lärjunge, vid läroverket.**

§ 17. Valbar till styrelsemedlem är även annan lärjunge än ordningsman.

§ 18. Avgående styrelsemedlem kan omväljas.

§ 19. Om styrelsemedlem så missköter sitt uppdrag, att fråga om hans avsättning uppkommer, göres anmälan härom till Ordningsnämnden, vilken, om anmärkningarna äro befogade, förordnar om nytt val.

Föregående läsårs styrelse är verksam till dess den kommande är utsedd.

Ordningsnämndens åligganden.

§ 20. Ordningsnämnden sammanträder var fjortonde dag på tid, som fastställts i början av läsåret.

Meddelande om sammanträde skall för var gång göras å klassrummens tavlor. *samt i vestibulen*

§ 21. Till sammanträde är ordinarie medlem ovillkorligen skyldig att infinna sig. Likaså är styrelseledamot skyldig att närvara vid nämndens sammanträden.

§ 22. Vid sammanträde presiderar styrelsens ordförande, och protokoll föres av sekreteraren i därför särskilt avsedd protokollsbok.

§ 23. Vid sammanträde kunna framföras klagomål eller önskemål av styrelsemedlemmar eller ordningsmän, varefter nämnden beslutar om åtgärder. I fall, som fordra noggrannare utredning, överlåtes åt styrelsen att verkställa desamma.

§ 24. Verkställandet av fattade beslut uppdrages åt Styrelsen.

§ 25. Ordningsnämnden äger att och bör till klasser, lärare och Rektor framlägga förslag till åtgärder, som kunna vara lärjungarna och läroverket till gagn.

§ 25. Finner nämnden förhållanden i något avseende vara av sådan beskaffenhet, att de ej kunna hänföras till nämndens verksamhetsfält, skall ärendet hänskjutas till Rektor med nämndens bifogade yttrande.

§ 26. Rektor äger, då han så finner nödigt, att sammankalla nämnden till sammanträde.

§ 27. Styrelsen äger att kalla nämnden till extra sammanträde.

§ 28. Om minst åtta ordningsmän hos ordföranden begära nämndens sammankallande till sammanträde, är denne skyldig att efterkomma deras önskan.

§ 29. Nämnden är beslutsmässig, då minst två tredjedelar av de ordinarie medlemmarna äro närvarande.

§ 30. Frågor skola avgöras med enkel majoritet. För stadgeändring fordras två sammanträdens likalydande beslut.

§ 31. Ordningsnämndens beslut kunna överklagas hos Rektor.

Styrelsens åligganden.

§ 32. Styrelsen kallas av ordföranden eller dennes ställföreträdare till ordinarie sammanträde minst en gång per vecka samt till extra sammanträde, då ordföranden eller minst tre av medlemmarna så fordra.

§ 33. Vid sammanträde skall protokoll föras av sekreteraren i därför särskilt avsedd protokollsbok.

§ 34. Styrelsen ombesörjer Ordningsnämndens angelägenheter i enlighet med vid nämndens sammanträden fattade beslut.

§ 35. Styrelsen skall förbereda alla inkommande ärenden, verkställa undersökningar, avgöra ärenden av enklare natur samt vidtaga åtgärder i fall, som kräva skyndsamt avgörande.

Styrelsen är ansvarsskyldig inför nämnden för sina handlingar.

§ 36. Styrelsen utser de för upprätthållandet av ordningen inom läroverket nödvändiga ordningsvakterna och utövar uppsikt över dessa.

För varje våning och för skolgården tjänstgör en styrelsemedlem som föreståndare.

§ 37. Styrelsen skall tillse, att läroverkets föreskrifter och stadgar efterlevas, och fördenskull bl. a. mellan styrelsemedlemmarna fördela övervakandet av de speciella uppgifter, som äro angivna i den av Ordningsnämnden upprättade och av Rektor godkända instruktionen för ordningsmän och ordningsvakter.

§ 38. Styrelsen är beslutsmässig, då minst två tredjedelar av medlemmarna äro närvarande.

§ 39. Frågor skola avgöras med enkel majoritet.

§ 40. Styrelsen äger att till sammanträde kalla enskilda lärjungar, klasser eller andra grupper av lärjungar för överläggning. Sådana konferenser ledas av styrelsens ordförande, dess vice ordförande eller förtroendeläraren. Dess sekreterare för protokoll.

§ 41. Styrelsens beslut kunna överklagas hos Rektor.

§ 42. Styrelseledamöterna äro läroverkets förtroendemän och lärjungarnas talesmän inför Rektor och lärare. De skola vinnlägga sig om att verka för en god anda och ett gott kamratskap inom läroverket, upprätthållet genom ansvarskännande självdisciplin. De skola i sitt arbete söka att på alla sätt bistå läroverkets lärjungar i alla förekommande svårigheter o. dyl. med råd och hjälp.

§ 43. Emedan Rektor i sista hand bär ansvaret för vad som sker i läroverket, skall Ordningsnämndens ordförande underrätta honom om de beslut, som fattas av Ordningsnämnden och av de konferenser, till vilka nämnden utfärdar kallelse.

Rösträtt.

Varje medlem av Ordningsnämnden eller dess styrelse, som är personligen närvarande å sammanträde, äger rösträtt.

Dock äger blott en representant från varje klass rösträtt.

Vid sammanträde äger konsultativ medlem rätt att närvara men icke att deltaga i röstning.

Röstning.

Alla omröstningar ske öppet, såvida ej sluten röstning begäres.

Vid lika röstetal gäller den mening, som ordföranden biträder, utom vid val, då lotten skiljer.

Vid sluten omröstning övervakas denna av tvenne för tillfället utsedda röstkontrollanter.

Vid val och omröstning förkastas otydliga sedlar, och ingen må mottagas, sedan öppnandet av sedlarna börjat.

Utgången av val och röstningar kungöres omedelbart.

Frånvarande medlemmar må åtnöja sig med de närvarandes beslut.

Vid röstning i fråga om styrelseledamots avsättning fordras en majoritet av minst tre fjärdedelar av de avgivna rösterna.

Arbetsmetoder.

Självstyrelsen vill på för alla parter mest angenäma sätt rätta till missförhållanden i skolan.

Förbryter sig lärjunge mot läroverkets allmänna stadgar och föreskrifter, bör han inkallas till förhör vid styrelsesammanträde. Vid lindrigare förseelse tilldelas den felande första gången en varning, men vid upprepade överträdelser ifrågasättes lämpligt straff.

Vid stöld, förfalskning och andra liknande svåra brott skall styrelsen efter verkställd utredning till Rektor lämna meddelande om det passerade.

I allmänhet bör Styrelsen försöka att genom resonemang och påpekanden av det ovärdiga, okamratliga och omanliga i den felandes uppträdande få honom att själv inse det okorrekt i tilltaget, att känna ånger därför och med verklig uppriktighet lova att iakttaga ett bättre och värdigare uppträdande för framtiden.

Framför allt skola styrelsemedlemmarna sträva efter att bli betraktade som kamrater till den felande och såsom vänner söka visa honom till rätta i hans svårigheter.

Tjänstemärken.

Ordningsman bär å rocken ordningsmannamärke (i brons).

Ordningsvakt „ „ „ vaktmärke (i brons).

Styrelsemedl. „ „ „ styrelsemärke (i silver).

Till avgående ordförande kan efter Ordningsnämndens beslut å skolavslutningen efter dennes avlagda studentexamen överlämnas Ordningsnämndens märke i guld.

Mottagning å ordningsnämndens expedition.

Ordningsnämndens ordförande och sekreterare skola vara tillgängliga för mottagning å Ordningsnämndens expedition å tider, som finnas angivna å läroverkets anslagstavla och i katalogen. De skola där lämna råd och anvisningar åt hjälpsökande lärjungar.

Tillvaratagna effekter.

Till Ordningsnämndens expedition skola inlämnas alla tillvaratagna effekter o. dyl., vilka handhavas och utlämnas till ägarna av en av nämnden därtill förordnad medlem å tider, som skola angivas å läroverkets anslagstavla.

Instruktion för ordningsmännen.

Ordningsmännen skola tillse,

- 1) att ordning råder i klassrummet före lektions början;
- 2) att frånvaro anmäles för inskrivning i klassliggaren;
- 3) att vid lektion å annan lärosal än klassrummet klassliggaren medföres för rapport;
- 4) att klassrummet snabbt utrymmes efter lektion;
- 5) att klassrummet ventileras enligt föreskrift;
- 6) att de olika klassvakterna fullgöra sina åligganden; samt
- 7) att klassrummet och dess inventarier hållas i god ordning.

I sin verksamhet skall ordningsmannen söka att på allt sätt bistå sina kamrater med råd och hjälp.

Instruktion för ordningsvakterna.

Ordningsvakterna skola handhava följande uppgifter:

A. Vakthållning i läroverkets korridorer under rasterna.

B. Vakthållning på skolgården under rasterna, varvid skall tillses,

- 1) att gången framför stora porten hålles fri;
- 2) att ingen cykelåkning förekommer på skolgården;
- 3) att ingen åverkan göres å på skolgården parkerade cyklar;
- 4) ~~att ingen sten eller gruskastning förekommer;~~
- 5) att lärjungarna icke lämna skolgården;
- 6) att läxläsning icke förekommer;
- 7) att lärjungarna vid rastens slut skyndsamt begiva sig till klassrummen; samt
- 8) att vintertid snöbollskastning icke förekommer på förbjudet område och på förbjuden tid.

- C. Ordningstjänst vid av läroverket anordnade fester, danstillställningar m. m.
  - D. Funktionärstjänst vid idrottsdagar, tävlingar m. m.
  - E. Kontroll av lärjungarnas ankomst till läroverket å morgnarna.
  - F. Övervakande av in- och utmarschen vid morgonbönen samt vakthållning under denna.
  - G. Mottagande av upphittade effekter för vidare befordran till Ordningsnämndens expedition.
  - H. Råd och anvisningar åt lärjungar, som äro i behov därav. Ordningstvakt är skyldig att omedelbart till närmaste styrelsemedlem meddela påkomna förseelser o. dyl.
-